

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

**Peperiksaan Semester Kedua
Sidang Akademik 1994/95**

April 1995

IUK 101/3 - SAINS BAHAN

Masa : [3 jam]

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi ENAM
(6) mukasurat yang bercetak sebelum anda memulakan
peperiksaan ini.

Jawab SEMUA SOALAN. Semua soalan mesti dijawab di dalam
Bahasa Malaysia.

(1) Struktur-struktur Hablur

- (a) Bravais telah menentukan **14** jenis struktur hablur asas, berdasarkan jenis-jenis sistem hablur dan jenis-jenis sel unit. Lakarkan semua jenis struktur itu.
- (b) Adakah struktur berkiub berpusat dasar termasuk? Jika tidak, terangkan sebabnya.
- (c) Adakah struktur bertetragon berpusat muka termasuk? Jika tidak, terangkan sebabnya.
- (d) Adakah struktur berheksagon susunan padat ("HCP") termasuk? Jika tidak, terangkan sebabnya.

(20 markah)

(2) Analisis Belauan Sinar-X

Sesuatu bahan dianalisiskan melalui analisis belauan sinar-X. Untuk sinaran-X tuju yang mempunyai panjang gelombang 0.1541 nm, puncak-puncak belauan berlaku pada sudut-sudut (2θ) 31.304°, 36.266°, 52.227°, dan 62.119°. Kenalpastikan struktur hablur dan pemalar kekisi bahan itu. Apa bahan itu (lihat jadual di bawah ini)?

STRUKTUR BCC	PEMALAR KEKISI (nm)
natrium	0.429
kalsium	0.533
vanadium	0.304
kromium	0.289
ferrum (α)	0.287
molibdenum	0.315
tantalum	0.330
tungsten	0.316
STRUKTUR FCC	PEMALAR KEKISI (nm)
aluminium	0.405
nikel	0.352
kuprum	0.3615
argentum	0.409
platinum	0.393
aurum	0.408
plumbum	0.498

(10 markah)

(3) Isikan Tempat Kosong

Senaraikan, dalam kertas jawapan anda, perkataan-perkataan atau frasa-frasa yang wajar untuk tempat-tempat kosong yang bernombor, misalnya:

- (1) .....
 (2) .....
 (3) ..... dsb

Idea utama yang mendasari teori mekanik kuantum adalah bahawa jirim mempunyai sifat-sifat ____ (1) _____. Jenis-jenis nombor kuantum adalah nombor kuantum ____ (2) _____, yang berpadanan dengan nombor orbital Bohr, nombor kuantum ____ (3) _____, yang boleh negatif, nombor kuantum ____ (4) _____, yang bukan integer, dan nombor kuantum ____ (5) _____. Mengikut ____ (6) _____, dua elektron dalam satu atom tidak boleh mempunyai set nombor kuantum yang sama.

Kewujudan lebih daripada satu struktur hablur bagi sesuatu unsur atau sebatian, terpulang kepada suhu dan tekanan, dipanggil ____ (7) _____. Seramik lebih rapuh daripada logam sebab ____ (8) _____.

Dalam struktur berheksagon susunan padat, indeks-indeks Miller untuk satah yang selari dengan permukaan atas yang mengandungi titik (0,0,0,1) dicatatkan sebagai ____ (9) _____.

Dua jenis larutan pepejal adalah ____ (10) _____ dan ____ (11) _____. Ketaksempurnaan garis juga dipanggil ____ (12) _____.

Logam dipanaskan semula selepas penggelekan panas untuk ____ (13) _____. Proses ini dinamakan ____ (14) _____. Jenis-jenis kegagalan bahan-bahan logam adalah ____ (15) _____, ____ (16) _____, ____ (17) _____, dan ____ (18) _____. Sukatan amaun tenaga yang boleh diserap sebelum patah adalah ____ (19) _____, yang ditentukan dalam ujian ____ (20) _____.

(20 markah)

(4) Pengilangan Semikonduktor (Resapan Pepejal)

Relau tiub kuarza digunakan untuk meresapkan galium ($_{31}\text{Ga}$) ke dalam silikon ($_{14}\text{Si}$). Resapan bendasing itu dijalankan dalam tempoh 3 jam pada $T = 1220^\circ\text{C}$.

Tentukan ketebalan lapisan wafer silikon (x^*) yang mempunyai kepekatan atom galium $\geq 10^{22}$ atom/ m^3 , berdasarkan kepekatan atom di udara relau (dan akibatnya, di permukaan wafer silikon itu) yang sama dengan 5×10^{23} atom/ m^3 .

Penerangan Penting

$$Q (\text{Ga} \rightarrow \text{Si}) = 214 \text{ kJ/mol}$$

$$D (\text{Ga} \rightarrow \text{Si} \text{ Pada } 1100^\circ\text{C}) = 7 \times 10^{-17} \text{ m}^2/\text{s}$$

$$R = 8.31451 \text{ J/mol K}$$

$$0^\circ\text{C} = 273 \text{ K}$$

$$Z = x/2\sqrt{Dt}$$

$$n_0/N = \exp(-E^*/kT)$$

$$D = D_0 \exp(-Q/RT)$$

$$E = mc^2$$

$$J = -D(dC/dx)$$

$$[C_f - C(x,t)]/[C_f - C_i] = \text{erf}(x/2\sqrt{Dt})$$

Fungsi Ralat ("Error Function")

Z	erf(Z)
0.0	0.0000
0.1	0.1125
0.2	0.2227
0.3	0.3296
0.4	0.4284
0.5	0.5205
0.6	0.6039
0.7	0.6778
0.8	0.7421
0.9	0.7970
1.0	0.8427
1.1	0.8802
1.2	0.9103
1.3	0.9340
1.4	0.9523
1.5	0.9661
1.6	0.9763
1.7	0.9838
1.8	0.9891
1.9	0.9928
2.0	0.9953
2.2	0.9981
2.4	0.9993
2.6	0.9998
2.8	0.9999

(15 markah)

(5) Gambarajah Tegasan-Terikan

Berdasarkan data tegasan-terikan di bawah ini:

- Lakarkan suatu graf data tegasan-terikan ini dan labelkan titik-titik dan bahagian-bahagian graf itu yang penting.
- Daripada data atau graf, anggarkan modulus Young dan kekuatan alah aloi itu.
- Tentukan kekuatan tegangan muktamad ("ultimate tensile strength") dan peratusan pemanjangan pada patah aloi ini.

Data Tegasan-Terikan

Keluli 1.5% Karbon

Tegasan (MPa)	Terikan (mm/mm)
0	0
206	0.001
412	0.002
444	0.005
499	0.01
526	0.02
540	0.04
547	0.06
554	0.08
547	0.10
533	0.12
506	0.14
458	0.16
398	0.17 (patah)

(15 markah)

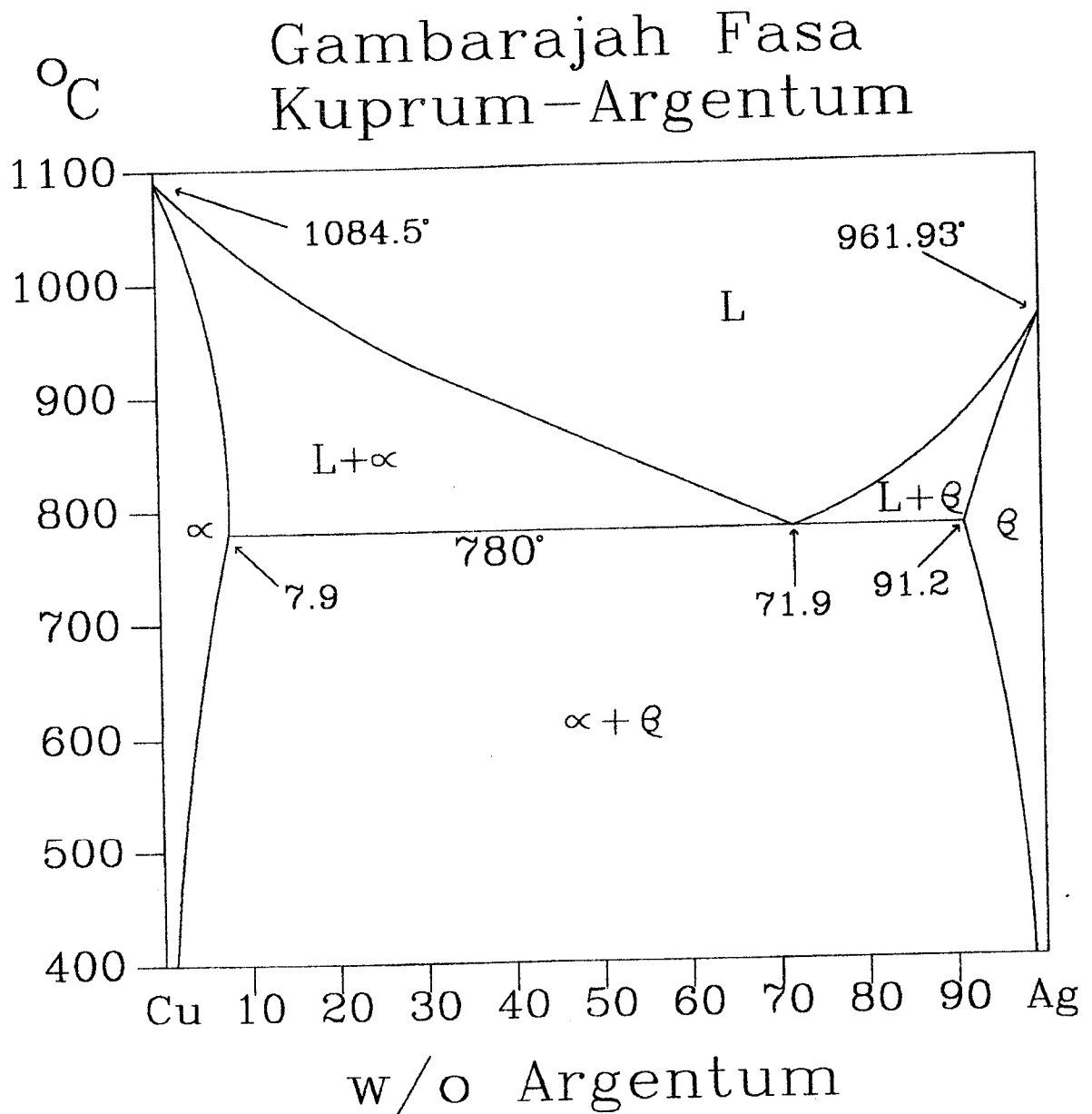
(6) Gambarajah Fasa

Gambarajah fasa kuprum-argentum eutektik perduaan adalah ditunjukkan di bawah ini. Suatu aloi 20 w/o argmentum dan 80 w/o kuprum perlu dianalisiskan pada suhu-suhu yang berikut:

1000°C   900°C   780°C + ΔT 780°C - ΔT

Dalam analisis aloi ini pada setiap satu suhu mesti termasuk:

- fasa-fasa yang ada
- namaun setiap satu fasa
- komposisi kimia setiap satu fasa

(20 markah)